

Briuselis, 2016 02 16
COM(2016) 53 final

2016/0031 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

**kuriuo nustatomas keitimosi informacija apie tarpvyriausybinius valstybių narių ir
trečiųjų šalių energetikos susitarimus bei teisiškai neprivalomas priemonės
mechanizmas ir panaikinamas Sprendimas Nr. 994/2012/ES**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2016) 27 final}

{SWD(2016) 28 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Energetikos sąjungos strategijoje (COM (2015)80) teigiama, kad „svarbus elementas užtikrinant elektros (ir ypač dujų) saugumą yra visiška susitarimų dėl energijos pirkimo iš trečiųjų šalių atitiktis ES teisei“. Vadovaudamasi tuo pačiu principu, Europos Vadovų Taryba 2015 m. kovo 19 d. išvadose taip pat paragino „užtikrinti visų susitarimų, susijusių su dujų pirkimu iš išorės tiekėjų, visapusišką atitiktį ES teisei, visų pirma padidinant tokių susitarimų skaidrumą ir suderinamumą su ES nuostatomis dėl energetinio saugumo“.

Valstybių narių ir trečiųjų šalių keitimosi informacija apie tarpvyriausybinius energetikos susitarimus mechanizmas nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu, kuris buvo priimtas 2012 m. spalio 25 d., o įsigaliojo 2012 m. lapkričio 17 d. (toliau – Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimas)¹. Pagrindinis šio mechanizmo elementas – tarpvyriausybinių valstybės narės ir trečiosios šalies susitarimų atitiktis patikrinimai, kuriuos Komisija atlieka po tų susitarimų sudarymo.

Nuo 2012 m. Komisija įgijo nemažai su šio mechanizmo įgyvendinimu susijusios patirties. Komisijos vertinimu, kuris išdėstytas Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo peržiūros poveikio vertinime ir Europos Parlamentui bei Tarybai skirtoje to sprendimo taikymo ataskaitoje, dabartinė sistema apskritai yra naudinga, nes padeda gauti informaciją apie galiojančius tarpvyriausybinius susitarimus ir nustatyti jų suderinamumo su ES teise problemas, tačiau jos nepakanka toms problemoms išspręsti. Visų pirma, kaip nurodyta Energetikos sąjungos strategijoje, „praktiškai patyrėme, kad persiderėti tokius susitarimus nepaprastai sunku. Signatarų pozicijos jau būna įtvirtintos, todėl kyla politinis spaudimas nekeisti jokio susitarimo aspekto.“

Todėl, jei Komisija būtų įtraukta prieš valstybei narei ir trečiajai šaliai sudarant tokius susitarimus, tai duotų esminės papildomos naudos – padėtų išspręsti galimus valstybių narių įsipareigojimų, priimtų pagal tarptautinę sutarčių teisę ir ES teisę, tarpusavio prieštaravimus.

Šiomis aplinkybėmis Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo peržiūra siekiama dviejų pagrindinių tikslų:

- 1) užtikrinti tarpvyriausybinių susitarimų atitiktį ES teisei, kad tinkamai veiktų vidaus rinka ir būtų sustiprintas ES energetinis saugumas, ir
- 2) didinti tarpvyriausybinių susitarimų skaidrumą ir taip užtikrinti didesnę ES energijos tiekimo išlaidų efektyvumą ir valstybių narių solidarumą.

Suderinamumas su galiojančiomis tos pačios politikos srities nuostatomis

Šis pasiūlymas dera su įvairiomis priimtomis ES lygmens priemonėmis, kuriomis siekiama gerinti ES energijos rinkos veikimą ir didinti ES energetinį saugumą.

Dabartinio Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo peržiūra yra vienas iš 2015 m. vasario mėn. priimtose Energetikos sąjungos strategijos, kurioje nustatytas bendras naujos ES energetikos politikos kontekstas ir valdymo struktūra, uždavinių.

¹ Sprendimas 994/2012/ES, kuriuo nustatomas keitimosi informacija apie tarpvyriausybinius valstybių narių ir trečiųjų šalių energetikos susitarimus mechanizmas.

Energetikos sąjungos strategijos veiksmų plane numatyti įvairūs veiksmai, kuriais siekiama didinti ES energetinį saugumą. Todėl šį pasiūlymą reikėtų vertinti atsižvelgiant į kitas iniciatyvas, įskaitant Dujų tiekimo saugumo reglamento peržiūrą². Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimas yra glaudžiai susijęs su Dujų tiekimo saugumo reglamentu, tačiau sprendime nustatyta platesnė keitimosi informacija mechanizmo taikymo sritis. Tarpvyriausybinių susitarimų sprendime tarpvyriausybiniis susitarimas apibrėžiamas kaip „teisiškai privalomas vienos ar kelių valstybių narių susitarimas su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis, darantis poveikį energijos vidaus rinkos veikimui ar funkcionavimui arba energijos tiekimo saugumui Sąjungoje“. Todėl Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimas taikomas visiems tarpvyriausybiniams susitarimams, susijusiems su energetikos prekių (visų pirma dujų, naftos ir elektros energijos) tiekimu ir infrastruktūra. Išimtis taikoma tik tarpvyriausybiniams susitarimams tais klausimais, kurie reglamentuojami Euratomo sutartimi. Šiems tarpvyriausybiniams susitarimams taikoma Euratomo sutarties 103 straipsnyje numatyta speciali *ex ante* procedūra.

Į Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo taikymo sritį nepatenka komercinių ūkio subjektų sudarytos komercinės sutartys³. Su tarpvyriausybiniams susitarimais susijusios komercinės sutartys šiuo pasiūlymu nėra įtraukiamos į Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo taikymo sritį, nes, kaip nurodyta Energetikos sąjungos strategijoje, komercinių dujų tiekimo sutarčių klausimas nagrinėjamas pasiūlyme dėl Dujų tiekimo saugumo reglamento peržiūros.

Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Pasiūlymas ne tik padeda siekti ES energetikos politikos tikslų – juo užtikrinama tarpvyriausybinių susitarimų atitiktis ES teisei, taigi prisidedama ir prie kitų Sąjungos teisės sričių, pavyzdžiui, vidaus rinkos, konkurencijos ir viešųjų pirkimų politikos įgyvendinimo.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

Teisinis pagrindas

Pirmiau paminėti šio sprendimo tikslai atitinka šiuos ES sutarties tikslus:

- užtikrinti energijos tiekimo saugumą Sąjungoje (SESV 194 straipsnio 1 dalies b punktas);
- sukurti veikiančią energijos vidaus rinką vadovaujantis valstybių narių solidarumu (ES sutarties 3 straipsnio 3 dalis, SESV 194 straipsnio 1 dalis).

Todėl siūlomo peržiūrėto Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo, kaip ir dabartinio Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo, kurį Europos Parlamentas ir Taryba priėmė 2012 m. spalio 25 d., teisinis pagrindas yra SESV 194 straipsnis.

Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Būtinybė imtis ES lygmens veiksmų. Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo peržiūros teisinis pagrindas yra SESV 194 straipsnis. Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimas, remiantis tuo teisiniu pagrindu ir laikantis subsidiarumo principo, buvo priimtas 2012 m.

² Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (XXX).

³ Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo 7 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiama, kad tuo sprendimu nesukuriama pareigų komercinių ūkio subjektų susitarimų atžvilgiu. Be to, toje konstatuojamojoje dalyje aiškiai nurodyta, kad valstybės narės gali savanoriškai pranešti Komisijai apie komercinius susitarimus, kurie aiškiai nurodyti tarpvyriausybiniuose susitarimuose.

Tačiau įpareigojus Komisiją atlikti privalomą *ex ante* patikrinimą, Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimas pasikeistų, nes ES perimtų valstybių narių užduotis. Kaip paaiškinta pirmiau, patirtis rodo, jog valstybių narių atliekamas vertinimas yra nepatenkinamas ir nepakankamas, kad būtų užtikrinta tarpvyriausybinių susitarimų atitiktis ES teisei, ir dėl jo atsiranda teisinis netikrumas. Išankstinis Komisijos įtraukimas duotų esminės papildomos naudos sprendžiant problemas (visų pirma valstybių narių įsipareigojimų, priimtų pagal tarptautinę sutarčių teisę ir ES teisę, tarpusavio prieštaravimus).

Papildoma ES lygmens veiksmų nauda. Laipsniškas energetikos infrastruktūros ir energijos rinkų integravimas, bendra priklausomybė nuo išorės tiekėjų ir poreikis užtikrinti solidarumą kilus krizei rodo, kad pagrindiniai su energetika susiję politiniai sprendimai neturėtų būti priimami tik nacionaliniu lygmeniu nedalyvaujant kaimyninėms šalims ir ES. Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimą sudaro keli aspektai: išorės aspektas (sprendimas apima susitarimus su trečiosiomis šalimis) ir su vidaus rinka susijęs aspektas (ES teisės neatitinkančios nuostatos, pvz., nuostatos dėl paskirties vietos neigiamai veikia laisvą energetikos produktų judėjimą vidaus rinkoje). Todėl bendradarbiavimo stiprinimas ir skaidrumo didinimas ES lygmeniu pagal šį pasiūlymą duotų akivaizdžios papildomos naudos.

Proporcingumas

Šio pasiūlymo tikslai yra:

- 1) užtikrinti tarpvyriausybinių susitarimų atitiktį ES teisei, kad tinkamai veiktų vidaus rinka ir būtų sustiprintas ES energetinis saugumas, ir
- 2) didinti tarpvyriausybinių susitarimų skaidrumą ir taip užtikrinti didesnę ES energijos tiekimo išlaidų efektyvumą ir valstybių narių solidarumą.

Kad būtų galima pasiekti šiuos tikslus, siūloma taikyti neprivalomas standartines nuostatas ir prieš pasirašant tarpvyriausybinius susitarimus atlikti jų *ex ante* vertinimą. Kaip paaiškinta Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo peržiūros poveikio vertinime, toliau taikyti dabartinę sistemą nebūtų veiksminga. Konkrečiai kalbant, nė vienas iš tarpvyriausybinių susitarimų, kuriuos Komisija pripažino keliančiais abejonių, iki šiol nebuvo nutrauktas.

Panašiai, poveikio vertinime daroma išvada, kad galimybė sukurti privalomas standartines nuostatas galėtų padėti valstybėms narėms išvengti nesuderinamumo su Sąjungos teise, tačiau dėl didelės situacijų ir verslo modelių, kuriems taikomas Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimas, įvairovės bus neįmanoma parengti standartinių nuostatų, kurios būtų pakankamai tikslios, kad suteiktų pakankamą teisinį tikrumą ir pakeistų išsamų galutinio teksto projekto *ex ante* vertinimą. Be to, priklausomai nuo trečiosios šalies pozicijos ir derybinės galios, valstybėms narėms gali nepavykti tam tikrų standartinių nuostatų įtraukti į tarpvyriausybinių susitarimą.

Todėl poveikio vertinime prieita prie išvados, kad privaloma *ex ante* kontrolės priemonė yra pats negriežčiausias būdas išvengti tarpvyriausybinių susitarimų neatitikties ES teisei.

Priemonės pasirinkimas

Dabartinis šios srities teisės aktas – Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimas. Šiuo pasiūlymu siekiama stiprinti dabartiniame sprendime numatytas priemones bei tvarką ir užtikrinti jų vykdymą. Todėl geriausia priemonė šiam tikslui pasiekti yra sprendimas. Atsižvelgiant į naujų nuostatų kiekį ir taikymo sritį, sprendimo projektu siūloma panaikinti dabartinį Sprendimą Nr. 994/2012/ES ir pakeisti jį nauju, o ne keisti dabartinės jo nuostatas.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Ex post vertinimas ir (arba) galiojančių teisės aktų tinkamumo patikros

Šis pasiūlymas parengtas atsižvelgiant į Komisijos įgytą patirtį, susijusią su Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimo įgyvendinimu nuo jo įsigaliojimo 2012 m. lapkričio 17 d., kuri buvo aptarta prie Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimo peržiūros poveikio vertinimo pridėtoje vertinimo ataskaitoje ir Europos Parlamentui ir Tarybai skirtoje dabartinio Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimo taikymo ataskaitoje.

Kalbant apie Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimo veiksmingumą, šiose ataskaitose daroma išvada, kad dabartinės to sprendimo nuostatos (ypač atitikties patikrinimo *ex post* pobūdis) nedavė laukiamo rezultato – ES teisės neatitinkantys tarpyvyriausybiniai susitarimai nebuvo pakeisti jų atitinkančiais susitarimais – ir neturėjo tiesioginės įtakos valstybių narių deryboms su trečiosiomis šalimis. Visų pirma, joks tarpyvyriausybinio susitarimo projektas nebuvo savanoriškai pateiktas Komisijai *ex ante* patikrinimui atlikti. Dėl šių priežasčių dabartinis Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimas nėra laikomas veiksmingu.

Ataskaitose taip pat daroma išvada, kad išlaidas, susijusias su dabartiniu Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimu, iš esmės kompensuoja to sprendimo teikiama nauda, nes jis padeda užtikrinti energijos vidaus rinkos veikimą bei vientisumą ir energijos tiekimo saugumą. Tačiau Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimas būtų efektyvesnis, jei jame nustatytas atitikties patikrinimas būtų atliekamas *ex ante* (o ne *ex post*, kaip yra dabar). Tai žymiai padidintų teisinį tikrumą ir valstybėms narėms bei Komisijai padėtų išvengti išlaidų.

Be to, šiose ataskaitose aiškiai nurodoma, kad tarpyvyriausybiniai susitarimai ir toliau bus labai svarbūs ES energetikos sektoriuje. Todėl Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimas vis dar yra aktualus, tačiau jį reikia pritaikyti prie kintančio energijos tiekimo šaltinių ir maršrutų pobūdžio. Ataskaitose taip pat pabrėžiama, kad ES lygmeniu taikomas Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimas duoda akivaizdžios papildomos naudos, nes jis stiprina bendradarbiavimą ir didina skaidrumą ES lygmeniu, taip pat padeda užtikrinti energijos tiekimo saugumą ir energijos vidaus rinkos veikimą.

Todėl šiose ataskaitose daroma išvada, kad dabartiniame Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendime nustatyta tvarka nėra visiškai tinkama – pagrindinė su ja susijusi problema yra ta, kad pagal dabartinę sistemą, dėl kurios buvo susitarta per sunkias tarpinstitucines derybas 2012 m., kai buvo priimtas Tarpyvyriausybinių susitarimų sprendimas, atitikties įvertinimas yra atliekamas *ex post*.

Šiuo pasiūlymu siekiama pašalinti nustatytus trūkumus.

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Viešos konsultacijos vyko nuo 2015 m. liepos 28 d. iki spalio 22 d. Komisija gavo maždaug 25 atsakymus iš suinteresuotųjų šalių, įskaitant valstybes nares ir įvairias asociacijas (reguliavimo ir pramonės), taigi galima teigti, kad dalyvavimas konsultacijose buvo pakankamai aktyvus.

Visi respondentai pabrėžė, kad tarpyvyriausybiniai susitarimai svarbūs, nes nuo jų priklauso energijos tiekimo saugumas ir tinkamas energijos vidaus rinkos veikimas. Kalbant apie

poreikį griežtinti dabartinę Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimu nustatytą sistemą ir kaip būtų geriausia tą padaryti, respondentų nuomonės išsiskyrė.

Išsami šių viešų konsultacijų rezultatų ataskaita pridedama prie Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo peržiūros poveikio vertinimo, o nekonfidencialūs atsakymai skelbiami Komisijos svetainėje⁴.

Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Dėl tam tikrų Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo nuostatų arba dėl tam tikrų išimčių, nustatytų Reglamente 1049/2001⁵ dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (4 straipsnio 1 dalies a punkto 3 įtrauka „Tarpautinių santykių apsauga“, 4 straipsnio 5 dalis „Valstybės narės prašymas neatskleisti iš tos valstybės narės kilusio dokumento be jos išankstinio sutikimo“ arba 4 straipsnio 2 dalies 2 įtrauka „Teismo proceso ir teisinės pagalbos apsauga“), informacija, susijusi su to sprendimo įgyvendinimu, yra iš dalies konfidenciali (4 straipsnis „Konfidencialumas“). Be kita ko, dėl nurodytų konfidencialumo priežasčių nuspręsta nevykdyti dabartinio Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo įgyvendinimo išorės tyrimo.

Poveikio vertinimas

Poveikio vertinime pritarta visoms siūlomoms priemonėms. Reglamentavimo patikros valdyba teigiamą nuomonę pateikė 2015 m. gruodžio 4 d.

Poveikio vertinime apsvarstytos keturios politikos galimybės:

1 galimybė. Pagrindinis scenarijus. Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimas nesikeičia, tačiau sugriežtinama pažeidimų nagrinėjimo politika.

2 galimybė. Į tarpvyriausybinius susitarimus įtraukiamos standartinės nuostatos, nepažeidžiančios ES teisės ir (arba) gairių.

3 galimybė. Komisija įpareigojama atlikti privalomą tarpvyriausybinių susitarimų *ex ante* vertinimą.

4 galimybė. Komisija įpareigojama kaip stebėtoja dalyvauti derybose dėl tarpvyriausybinių susitarimų.

5 galimybė. Komisija derasi dėl ES susitarimų energetikos srityje.

Poveikio vertinime prieita prie išvados, kad ekonomiškiausia, efektyviausia ir proporcingiausia galimybė yra 3.

Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas

Dėl šio pasiūlymo nežymiai padidės administracinė našta.

Pagrindinės teisės

Netaikoma.

⁴ <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-review-intergovernmental-agreements-decision>.

⁵ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Į Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo 8 straipsnį įtraukta peržiūros nuostata. Pagal šį straipsnį reikalaujama, kad Komisija ne vėliau kaip 2016 m. sausio 1 d., o paskui kas trejus metus, parengtų ataskaitą.

Be Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo peržiūros poveikio vertinimo priede pateiktos vertinimo ataskaitos, kartu su šiuo pasiūlymu dėl Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo peržiūros pateikiama pirmoji ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai.

Kitą ataskaitą, kaip reikalaujama Tarpvyriausybinių susitarimų sprendimo 8 straipsnyje, Komisija ketina pateikti iki 2020 m. sausio 1 d.

Galiausiai Komisija kaip Sutarčių sergėtoja prirėkęs pradės Sutarties 258 straipsnyje nustatytą procedūrą, taikomą tuo atveju, jei valstybė narė neįvykdo savo pareigų, susijusių su Sąjungos teisės įgyvendinimu ir taikymu.

Aiškinaujieji dokumentai (direktyvoms)

Netaikoma.

Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Į peržiūrėtą sprendimą įtrauktos šios nuostatos:

1. Įpareigojimas pranešti apie tarpvyriausybinius susitarimus:

- valstybės narės įpareigojamos pranešti Komisijai apie savo ketinimą pradėti derybas su trečiąja šalimi dėl naujų tarpvyriausybinių susitarimų sudarymo arba esamų susitarimų pakeitimų;
- pateikus tokį pranešimą apie derybas, Komisija turėtų būti informuojama apie tolesnę eigą;
- valstybei narei pranešus apie derybas, Komisijos tarnybos gali ją konsultuoti, kaip išvengti tarpvyriausybinio susitarimo neatitikties Sąjungos teisei arba Tarybos priimtoms ar Europos Vadovų Tarybos išvadose nustatytoms Sąjungos politikos pozicijoms;
- kad Komisija galėtų atlikti *ex ante* vertinimą, valstybės narės įpareigojamos jai pateikti tarpvyriausybinio susitarimo projektą arba pakeitimą kartu su visais kitais papildomais dokumentais po to, kai per derybas susitariama dėl visų pagrindinių nuostatų;
- valstybės narės įpareigojamos po tarpvyriausybinio susitarimo ratifikavimo pateikti Komisijai tą susitarimą arba tarpvyriausybinio susitarimo pakeitimus kartu su visais papildomais dokumentais;

- valstybės narės įpareigojamos pranešti Komisijai apie visus esamus tarpvyriausybinius susitarimus arba tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimus ir pateikti visus papildomus dokumentus;
- nėra įpareigojama pranešti apie įmonių susitarimus, tačiau tai galima daryti savanoriškai;
- Komisija įpareigojama dalytis gauta informacija ir dokumentais su kitomis valstybėmis narėmis laikantis konfidencialumo nuostatų.

2. Komisijos atliekamas vertinimas:

- Komisija įpareigojama atlikti tarpvyriausybinių susitarimų projektų arba pakeitimų *ex ante* vertinimą ir per šešias savaites informuoti valstybę narę apie galimas abejones dėl suderinamumo su Sąjungos teise, visų pirma su energijos vidaus rinkos teisės aktu ir Sąjungos konkurencijos teisės nuostatomis;
- Komisija įpareigojama per 12 savaičių nuo pranešimo pateikimo dienos pateikti valstybei narei savo nuomonę dėl tarpvyriausybinių susitarimų ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo suderinamumo su Sąjungos teise;
- valstybės narės nesudaro siūlomų tarpvyriausybinių susitarimų ir nepriima tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimų, kol Komisija joms nepraneša apie galimas abejones ir nepateikia nuomonės. Sudarydamos tarpvyriausybinius susitarimus ar priimdamos tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimus, valstybės narės kuo labiau atsižvelgia į Komisijos nuomonę;
- Komisija įpareigojama per devynis mėnesius nuo pranešimo pateikimo dienos atlikti esamų tarpvyriausybinių susitarimų arba tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimų *ex post* vertinimą ir informuoti valstybes nares apie galimas abejones dėl šių susitarimų suderinamumo su Sąjungos teise.

3. Įpareigojimas pranešti apie teisiškai neprivalomas priemones ir Komisijos atliekamas tų priemonių vertinimas:

- valstybės narės įpareigojamos pranešti Komisijai apie esamas ir būsimas teisiškai neprivalomas priemones arba tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimus ir pateikti visus papildomus dokumentus;
- Komisija gali atlikti pateiktų teisiškai neprivalomų priemonių *ex post* vertinimą ir informuoti valstybę narę, jei, jos manymu, tų neprivalomų priemonių įgyvendinimo priemonės galėtų prieštarauti Sąjungos teisei;
- Komisija įpareigojama dalytis gautais dokumentais su kitomis valstybėmis narėmis nepažeidžiant konfidencialumo nuostatų.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatomas keitimosi informacija apie tarpvyriausybinius valstybių narių ir trečiųjų šalių energetikos susitarimus bei teisiškai neprivalomas priemonės mechanizmas ir panaikinamas Sprendimas Nr. 994/2012/ES

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁶,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,⁷
kadangi:

- (1) siekiant, kad energijos vidaus rinka veiktų tinkamai, į Sąjungą importuojama energija turėtų būti visapusiškai reglamentuojama taisyklėmis, kuriomis sukurama energijos vidaus rinka. Dėl netinkamai veikiančios energijos vidaus rinkos Sąjunga atsiduria pažeidžiamoje ir nepalankioje padėtyje energijos tiekimo saugumo atžvilgiu, ir dėl to sumažėja galima nauda Europos vartotojams ir pramonei;
- (2) 2015 m. vasario 25 d. Komisijos priimtos Energetikos sąjungos strategijos⁸ tikslas – užtikrinti, kad vartotojams energija būtų tiekiamą už prieinamą kainą ir laikantis saugios, tvarios ir konkurencingos energetikos principų. Konkrečiau, Energetikos sąjungos strategijoje, remiantis 2014 m. gegužės mėn. Europos energetinio saugumo strategijoje⁹ atliktos analizės rezultatais, pabrėžiama, kad svarbus elementas užtikrinant energetinį saugumą yra visiška susitarimų dėl energijos pirkimo iš trečiųjų šalių atitiktis ES teisei. Vadovaudamasi tuo pačiu principu, Europos Vadovų Taryba savo 2015 m. kovo 19 d. išvadose taip pat paragino užtikrinti visų susitarimų, susijusių su dujų pirkimu iš išorės tiekėjų, visapusišką atitiktį ES teisei, visų pirma padidinant tokių susitarimų skaidrumą ir suderinamumą su ES nuostatomis dėl energetinio saugumo;

⁶ OL C [...], [...], p. [...].

⁷ OL C [...], [...], p. [...].

⁸ COM(2015) 80.

⁹ COM(2014) 330.

- (3) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 994/2012/ES¹⁰ buvo naudingas, nes juo remiantis buvo galima gauti informacijos apie esamus tarpvyriausybinius susitarimus ir nustatyti tų susitarimų suderinamumo su Sąjungos teise problemas;
- (4) tačiau Sprendimas Nr. 994/2012/ES nepadėjo veiksmingai užtikrinti tarpvyriausybinių susitarimų atitikties Sąjungos teisei. Pagal tą sprendimą tarpvyriausybinius valstybių narių susitarimus su trečiosiomis šalimis Komisija daugiausia vertino po jų sudarymo. Patirtis, įgyta įgyvendinant Sprendimą Nr. 994/2012/ES parodė, kad toks *ex post* vertinimas nepadeda iki galo išnaudoti galimybių užtikrinti tarpvyriausybinių susitarimų atitikti Sąjungos teisei. Visų pirma, tarpvyriausybiniuose susitarimuose dažnai nėra tinkamų tų susitarimų nutraukimo arba pritaikymo sąlygų, kurios leistų valstybėms narėms per pagrįstą laikotarpį užtikrinti tų susitarimų atitikti Sąjungos teisei. Be to, signatarų pozicijos jau būna įtvirtintos, todėl kyla politinis spaudimas nekeisti jokio susitarimo aspekto;
- (5) kad būtų galima išvengti neatitikties Sąjungos teisei ir padidinti skaidrumą, valstybės narės turėtų kuo skubiau pranešti Komisijai apie savo ketinimą pradėti derybas dėl naujų tarpvyriausybinių susitarimų arba esamų tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimų. Komisija turėtų būti reguliariai informuojama apie derybų pažangą. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė pakviesti Komisiją dalyvauti derybose kaip stebėtoją;
- (6) Komisijai turėtų būti suteikta galimybė per derybas konsultuoti, kaip išvengti nesuderinamumo su Sąjungos teise. Visų pirma, Komisija galėtų kartu su valstybėmis narėmis parengti neprivalomas standartines nuostatas ar gaires. Komisijai turėtų būti suteikta galimybė atkreipti dėmesį į Sąjungos energetikos politikos tikslus, valstybių narių solidarumo principą ir Tarybos priimtas arba Europos Vadovų Tarybos išvadose nustatytas Sąjungos politikos pozicijas;
- (7) siekdamas užtikrinti atitikti Sąjungos teisei, valstybės narės turėtų Komisijai pranešti apie tarpvyriausybinių susitarimų projektą, kol jis dar nėra teisiškai privalomas susitariančiosioms šalims (*ex ante*). Laikydamosi bendradarbiavimo principo, Komisija turėtų padėti valstybei narei nustatyti tarpvyriausybinių susitarimų projekto ar pakeitimo neatitikties Sąjungos teisei problemas. Tuomet atitinkama valstybė narė būtų geriau pasirengusi sudaryti Sąjungos teisę atitinkantį susitarimą. Komisijai turėtų būti suteikta pakankamai laiko tokiame vertinime atlikti, kad būtų užtikrintas kuo didesnis teisinis tikrumas ir išvengta nepagrįsto vėlavimo. Norėdamos visapusiškai pasinaudoti Komisijos pagalba, valstybės narės turėtų susilaikyti nuo tarpvyriausybinių susitarimų sudarymo, kol Komisija jų neinformuoja apie savo atliktą vertinimą. Valstybės narės turėtų imtis visų reikalingų veiksmų, kad būtų rastas tinkamas nustatytos nesuderinamumo problemos sprendimas;
- (8) Atsižvelgiant į Energetikos sąjungos strategiją, praeityje sudarytų ir būsimų tarpvyriausybinių susitarimų skaidrumas ir toliau yra nepaprastai svarbus. Todėl valstybės narės turėtų ir toliau pranešti Komisijai apie visus esamus ir būsimus tarpvyriausybinius susitarimus, neatsižvelgdamos į tai, ar jie įsigaliojo ar taikomi laikinai, kaip apibrėžta Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 25 straipsnyje, ir apie visus naujus tarpvyriausybinius susitarimus;
- (9) Komisija turėtų įvertinti prieš įsigaliojant šiam sprendimui įsigaliojusių ar laikinai taikomų tarpvyriausybinių susitarimų suderinamumą su Sąjungos teise ir atitinkamai informuoti valstybes nares. Jei tie susitarimai nesuderinami su Sąjungos teise,

¹⁰

OL L 299, 2012 10 27, p. 13.

valstybės narės turėtų imtis visų reikalingų veiksmų, kad būtų rastas tinkamas sprendimas nustatytam nesuderinamumui pašalinti;

- (10) šis sprendimas turėtų būti taikomas tik tarpvyriausybiniams susitarimams, kurie turi poveikį energijos vidaus rinkai arba energijos tiekimo saugumui Sąjungoje. Jei kyla abejonų, valstybės narės turėtų konsultuotis su Komisija. Nebegaliojantys arba nebetaikomi susitarimai iš esmės neturi poveikio energijos vidaus rinkai ar energijos tiekimo saugumui Sąjungoje, todėl šis sprendimas jiems neturėtų būti taikomas;
- (11) valstybės narės užmezga santykius su trečiosiomis šalimis ne tik sudarydamos tarpvyriausybinius susitarimus, bet ir teisiškai neprivalomas priemonės. Nors tos priemonės yra teisiškai neprivalomos, jomis naudojantis galėtų būti nustatoma išsami su energetikos infrastruktūra ir energijos tiekimu susijusi sistema. Todėl teisiškai neprivalomos priemonės gali turėti panašų poveikį energijos vidaus rinkai kaip tarpvyriausybiniams susitarimams, nes jų įgyvendinimas gali pažeisti Sąjungos teisę. Todėl siekdamas didesnio visų valstybių narių taikomų priemonių, kurios gali turėti poveikį vidaus energijos rinkai ir energetiniam saugumui, skaidrumo, valstybės narės turėtų Komisijai pateikti ir atitinkamas teisiškai neprivalomas priemonės, kad ši galėtų atlikti jų *ex post* vertinimą. Komisija turėtų įvertinti pateiktas teisiškai neprivalomas priemonės ir, jei reikia, atitinkamai informuoti valstybę narę;
- (12) šis sprendimas neturėtų būti taikomas tarpvyriausybiniams susitarimams ir teisiškai neprivalomoms priemonėms, kurių visos nuostatos turi būti pateiktos Komisijai pagal kitus Sąjungos aktus arba kurie yra susiję, pvz., su Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi reglamentuojamais klausimais;
- (13) šiuo sprendimu neturėtų būti sukuriama įpareigojimų įmonių susitarimų atžvilgiu. Tačiau valstybėms narėms turėtų būti suteikta laisvė savanoriškai pranešti Komisijai apie susitarimus, kurie aiškiai nurodomi tarpvyriausybiniuose susitarimuose arba teisiškai neprivalomose priemonėse;
- (14) Komisija turėtų suteikti galimybę visoms kitoms valstybėms narėms saugiu elektroniniu būdu susipažinti su jos gaunama informacija. Komisija turėtų paisyti valstybių narių prašymų užtikrinti jai pateiktos informacijos konfidencialumą. Tačiau prašymai laikytis konfidencialumo neturėtų apriboti pačios Komisijos prieigos prie konfidencialios informacijos, nes Komisijai reikia turėti išsamią informaciją, kad ji galėtų atlikti vertinimus. Komisija turėtų būti atsakinga už tai, kad būtų užtikrintas konfidencialumo nuostatos taikymas. Prašymais laikytis konfidencialumo neturėtų būti ribojama teisė susipažinti su dokumentais, numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1049/2001¹¹;
- (15) jei valstybė narė mano, kad tarpvyriausybiniis susitarimas yra konfidencialus, ji turėtų pateikti Komisijai jo santrauką, kad su ta santrauka galėtų susipažinti kitos valstybės narės;
- (16) nuolatinis keitimasis informacija apie tarpvyriausybinius susitarimus Sąjungos lygmeniu turėtų padėti išvystyti geriausią praktiką. Remdamasi tos geriausios praktikos pavyzdžiais, Komisija, atitinkamais atvejais bendradarbiaudama su Europos išorės santykių tarnyba Sąjungos išorės politikos klausimais, turėtų parengti neprivalomas standartines nuostatas, kurios galėtų būti įtraukiamos į tarpvyriausybinius valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimus. Tokiomis

¹¹ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 299, 2012 5 31, p. 13).

standartinėmis nuostatomis turėtų būti siekiama išvengti tarpvyriausybinių susitarimų prieštaravimų Sąjungos teisei, visų pirma energijos vidaus rinkos taisyklėms ir konkurencijos teisei, taip pat Sąjungos sudarytiems tarptautiniams susitarimams. Jos turėtų būti neprivalomos, ir turėtų būti numatyta galimybė jų turinį pritaikyti pagal konkrečias aplinkybes;

- (17) jei daugiau žinotų apie esamus ir naujus tarpvyriausybinius susitarimus bei teisiškai neprivalomas priemones, valstybės narės, taip pat jos ir Komisija galėtų geriau tarpusavyje koordinuoti energetikos srities veiksmus. Toks geresnis koordinavimas turėtų padėti valstybėms narėms visapusiškai pasinaudoti privalumais, susijusiais su politine ir ekonomine Sąjungos įtaka, ir suteikti galimybę Komisijai siūlyti su tarpvyriausybiniais susitarimais susijusių problemų sprendimus;
 - (18) Komisija turėtų sudaryti palankesnes valstybių narių tarpusavio veiksmų koordinavimo sąlygas ir skatinti tokį koordinavimą, kad būtų sustiprintas bendras strateginis Sąjungos vaidmuo pasitelkus tvirtą ir veiksmingą suderintą požiūrį į gamybos, tranzito ir vartojimo šalis;
 - (19) kadangi šio sprendimo tikslas, t. y. užtikrinti, kad valstybės narės ir Komisija keistųsi informacija apie tarpvyriausybinius energetikos susitarimus ir teisiškai neprivalomas priemones, valstybės narės pačios negali deramai pasiekti ir kadangi dėl šio sprendimo poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali priimti atitinkamas priemones. Pagal minėtame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
 - (20) šio sprendimo nuostatomis neturėtų būti trukdoma taikyti Sąjungos taisyklių dėl pažeidimų, valstybės pagalbos ir konkurencijos. Komisija, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 258 straipsniu, turi teisę pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, jei ji mano, kad valstybė narė neįvykdė savo pareigų pagal SESV;
 - (21) 2020 m. Komisija turėtų įvertinti, ar šis sprendimas pakankamai ir veiksmingai padeda užtikrinti tarpvyriausybinių susitarimų atitiktį Sąjungos teisei ir ar valstybių narių veiksmų, susijusių su tarpvyriausybiniais energetikos susitarimais, tarpusavio koordinavimas yra aukšto lygio;
 - (22) Sprendimas Nr. 994/2012/ES turėtų būti panaikintas,
- PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

- 1. Siekiant užtikrinti optimalų energijos vidaus rinkos veikimą šiuo sprendimu nustatomas valstybių narių ir Komisijos keitimosi informacija apie 2 straipsnyje apibrėžtus tarpvyriausybinius energetikos susitarimus bei teisiškai neprivalomas priemones, mechanizmas.
- 2. Šis sprendimas netaikomas tarpvyriausybiniams susitarimams bei teisiškai neprivalomoms priemonėms, kurių visoms nuostatomis pagal Sąjungos teisę jau taikomos kitos specialios pranešimo procedūros.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) tarpvyriausybiniis susitarimas – teisiškai privalomas vienos ar kelių valstybių narių susitarimas su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis, turintis poveikį energijos vidaus rinkos veikimui ar funkcionavimui arba energijos tiekimo saugumui Sąjungoje, arba, jei toks teisiškai privalomas susitarimas apima ir kitus klausimus, – tik su energija susijusios jo nuostatos, įskaitant joms taikomas bendrąsias nuostatas;
- 2) esamas tarpvyriausybiniis susitarimas – tarpvyriausybiniis susitarimas, įsigaliojęs arba laikinai taikomas iki šio sprendimo įsigaliojimo dienos;
- 3) teisiškai neprivaloma priemonė – teisiškai neprivalomas vienos ar kelių valstybių narių susitarimas su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis (pavyzdžiui, susitarimo memorandumas, bendra deklaracija, bendra ministrų deklaracija, bendri veiksmai arba bendras elgesio kodeksas), kuriame aiškinama Sąjungos teisė, nustatomos energijos tiekimo sąlygos (pavyzdžiui, kiekis ir kainos) arba energetikos infrastruktūros plėtra;
- 4) esama teisiškai neprivaloma priemonė – teisiškai neįpareigojantis dokumentas, kuris pasirašytas arba dėl kurio kitaip susitarta iki šio sprendimo įsigaliojimo.

3 straipsnis

Įpareigojimas pranešti apie tarpvyriausybinius susitarimus

1. Valstybė narė, ketinanti pradėti derybas su trečiąja šalimi dėl esamo tarpvyriausybiniio susitarimo keitimo arba naujo tarpvyriausybiniio susitarimo sudarymo, apie savo ketinimą kuo anksčiau iki numatomos derybų pradžios raštu praneša Komisijai.
Jei valstybė narė pateikia Komisijai tokį pranešimą apie derybas, ta valstybė narė turi reguliariai pranešti Komisijai apie derybų eigą.
2. Kai šalys susitaria dėl pagrindinių tarpvyriausybiniio susitarimo projekto arba esamo tarpvyriausybiniio susitarimo pakeitimo nuostatų, dar neužbaigus oficialių derybų atitinkama valstybė narė pateikia Komisijai tą susitarimo projektą arba pakeitimą kartu su visais jų priedais, kad pagal 5 straipsnį būtų galima atlikti *ex ante* vertinimą.
Jei tarpvyriausybiniio susitarimo projekte arba esamo tarpvyriausybiniio susitarimo pakeitime daroma aiški nuoroda į kitus tekstus, atitinkama valstybė narė pateikia ir tuos kitus tekstus, jei juose yra nuostatų, galinčių turėti poveikį energijos vidaus rinkos veikimui arba energijos tiekimo saugumui Sąjungoje.
3. Ratifikavusi tarpvyriausybiniį susitarimą arba tarpvyriausybiniio susitarimo pakeitimą, atitinkama valstybė narė tarpvyriausybiniį susitarimą arba pakeitimą, įskaitant jų priedus, pateikia Komisijai.
Jei ratifikuotame tarpvyriausybiniame susitarime arba tarpvyriausybiniio susitarimo pakeitime daroma aiški nuoroda į kitus tekstus, atitinkama valstybė narė pateikia ir tuos kitus tekstus, jei juose yra nuostatų, galinčių turėti poveikį energijos vidaus rinkos veikimui arba energijos tiekimo saugumui Sąjungoje.
4. Įpareigojimas pranešti Komisijai pagal 2 ir 3 dalis netaikomas įmonių susitarimams.

5. Visi pranešimai pagal šio straipsnio 1–3 dalis, 6 straipsnio 1 bei 2 dalis ir 7 straipsnio 1 bei 2 dalis teikiami per Komisijos internetinę taikomąją programą. 5 straipsnio 1 bei 2 dalyse ir 6 straipsnio 3 dalyje nurodyti laikotarpiai pradedami skaičiuoti nuo dienos, kurią visa pranešimo byla buvo įregistruota internetinėje taikomojoje programoje.

4 straipsnis

Komisijos pagalba

1. Jei valstybė narė Komisijai praneša apie derybas pagal 3 straipsnio 1 dalį, Komisijos tarnybos gali ją konsultuoti, kaip išvengti tarpvyriausybinių susitarimų arba esamo tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo, dėl kurio deramasi, nesuderinamumo su Sąjungos teise. Be to, ta valstybė narė gali paprašyti Komisijos pagalbos tose derybose.
2. Atitinkamos valstybės narės ar Komisijos prašymu ir gavusi atitinkamos valstybės narės raštišką sutikimą Komisija derybose gali dalyvauti kaip stebėtoja.
3. Jei Komisija dalyvauja derybose kaip stebėtoja, ji gali konsultuoti atitinkamą valstybę narę, kaip išvengti tarpvyriausybinių susitarimų ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo, dėl kurio deramasi, nesuderinamumo su Sąjungos teise.

5 straipsnis

Komisijos atliekamas vertinimas

1. Komisija per šešias savaites nuo pranešimo apie visą tarpvyriausybinių susitarimų projektą ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimą, įskaitant visus priedus, pateikimo pagal 3 straipsnio 2 dalį dienos atitinkamai valstybei narei praneša apie abejones, kurių jai galėjo kilti dėl tarpvyriausybinių susitarimų projekto ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo suderinamumo su Sąjungos teise, visų pirma su energijos vidaus rinkos teisės aktais ir Sąjungos konkurencijos teise. Jei Komisija per tą laikotarpį atsakymo nepateikia, laikoma, kad ji prieštaravimų neturi.
2. Jei Komisija pagal 1 dalį praneša atitinkamai valstybei narei, kad jai kilo abejonių, savo nuomonę dėl atitinkamo tarpvyriausybinių susitarimų projekto ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo suderinamumo su Sąjungos teise, visų pirma energijos vidaus rinkos teisės aktais ir Sąjungos konkurencijos teisės nuostatomis, ji atitinkamai valstybei narei praneša per 12 savaičių nuo 1 dalyje nurodytos pranešimo pateikimo dienos. Jei Komisija per tą laikotarpį nuomonės nepateikia, laikoma, kad ji prieštaravimų neturi.
3. Atitinkamai valstybei narei pritarus, 1 ir 2 dalyse nurodyti laikotarpiai gali būti pratęsti. Jei aplinkybės tai pateisina, susitarus su Komisija 1 ir 2 dalyse nurodyti laikotarpiai sutrumpinami.
4. Valstybė narė nepasirašo, neratifikuoja tarpvyriausybinių susitarimų projekto arba esamo tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo ir jiems nepritaria, kol Komisija pagal 1 dalį jos neinformuoja apie savo abejones, arba, jei taikoma, kol nepateikia savo nuomonės pagal 2 dalį, arba, jei Komisija nepateikia atsakymo arba nuomonės, kol nepraeina 1 dalyje arba, jei taikoma, 2 dalyje nurodyti laikotarpiai.

Pasirašydama, ratifikuodama tarpvyriausybinių susitarimų ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimą arba jam pritardama, atitinkama valstybė narė kuo labiau atsižvelgia į 2 dalyje nurodytą Komisijos nuomonę.

6 straipsnis

Įpareigojimas pranešti apie esamus tarpvyriausybinius susitarimus ir Komisijos atliekamas tų susitarimų vertinimas

1. Ne vėliau kaip iki [3 mėnesiai nuo šio sprendimo įsigaliojimo] valstybės narės praneša Komisijai apie visus esamus tarpvyriausybinius susitarimus, įskaitant jų priedus ir pakeitimus.

Jei esamame tarpvyriausybiniame susitarime daroma aiški nuoroda į kitus tekstus, atitinkama valstybė narė pateikia ir tuos kitus tekstus, jei juose yra nuostatų, galinčių turėti poveikį energijos vidaus rinkos veikimui arba energijos tiekimo saugumui Sąjungoje.

Įpareigojimas pranešti Komisijai pagal šią dalį netaikomas įmonių susitarimams.
2. Laikoma, kad apie esamus tarpvyriausybinius susitarimus, apie kuriuos Komisijai pranešta iki šio sprendimo įsigaliojimo dienos pagal Sprendimo Nr. 994/2012/ES 3 straipsnio 1 ar 5 dalį arba Reglamento (ES) Nr. 994/2010 13 straipsnio 6 dalies a punktą, yra pranešta šio straipsnio 1 dalies taikymo tikslais, jei tas pranešimas atitinka tos dalies reikalavimus.
3. Komisija įvertina tarpvyriausybinius susitarimus, apie kuriuos pranešta pagal šio straipsnio 1 arba 2 dalį. Jei atlikus pirmąjį vertinimą Komisijai kyla abejonių dėl tų susitarimų suderinamumo su Sąjungos teise, visų pirma su energijos vidaus rinkos teisės aktais ir Sąjungos konkurencijos teisės nuostatomis, Komisija per 9 mėnesius nuo pranešimų apie tuos susitarimus pateikimo dienos apie tai informuoja atitinkamas valstybes nares.

7 straipsnis

Įpareigojimas pranešti apie teisiškai neprivalomas priemones ir Komisijos atliekamas tų priemonių vertinimas

1. Priėmusi teisiškai neprivalomą priemonę arba teisiškai neprivalomos priemonės pakeitimą, atitinkama valstybė narė tą priemonę arba tą pakeitimą, įskaitant priedus, pateikia Komisijai.

Jei teisiškai neprivalomoje priemonėje arba teisiškai neprivalomos priemonės pakeitime daroma aiški nuoroda į kitus tekstus, atitinkama valstybė narė pateikia ir tuos kitus tekstus, jei juose yra nuostatų, galinčių turėti poveikį energijos vidaus rinkos veikimui arba energijos tiekimo saugumui Sąjungoje.
2. Ne vėliau kaip iki [3 mėnesiai nuo šio sprendimo įsigaliojimo] valstybės narės praneša Komisijai apie visas esamas teisiškai neprivalomas priemones, įskaitant jų priedus ir pakeitimus.

Jei esamoje teisiškai neprivalomoje priemonėje daroma aiški nuoroda į kitus tekstus, atitinkama valstybė narė pateikia ir tuos kitus tekstus, jei juose yra nuostatų, galinčių turėti poveikį energijos vidaus rinkos veikimui arba energijos tiekimo saugumui Sąjungoje.
3. Įpareigojimas pranešti Komisijai pagal 1 ir 2 dalis netaikomas įmonių susitarimams.

4. Jei, atlikusi pirmąjį vertinimą, Komisija mano, kad priemonės, kuriomis įgyvendinama teisiškai neprivaloma priemonė, apie kurią pranešta pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis, galėtų prieštarauti Sąjungos teisei, visų pirma energijos vidaus rinkos teisės aktams ir Sąjungos konkurencijos teisės nuostatoms, Komisija gali atitinkamai informuoti susijusias valstybes nares.

8 straipsnis

Skaidrumas ir konfidencialumas

1. Teikdama informaciją Komisijai pagal 3 straipsnio 1–3 dalis, 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 bei 2 dalis, valstybė narė gali nurodyti, ar kuri nors informacijos dalis – komercinė ar kita informacija, kurią atskleidus būtų padaryta žala susijusių šalių veiklai, – turi būti laikoma konfidencialia ir ar pateikta informacija gali būti dalijamasi su kitomis valstybėmis narėmis.

Valstybė narė tokią informaciją apie 6 straipsnio 2 dalyje nurodytus esamus susitarimus nurodo ne vėliau kaip iki [3 mėnesiai nuo šio sprendimo įsigaliojimo].
2. Jei valstybė narė pagal 1 dalį nenurodė, kad informacija yra konfidenciali, Komisija saugiu elektroniniu būdu paskelbia tą informaciją visoms kitoms valstybėms narėms.
3. Jei valstybė narė pagal 1 dalį nurodė, kad esamas tarpvyriausybinių susitarimų, esamo tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimas, naujas tarpvyriausybinių susitarimų, esama teisiškai neprivaloma priemonė, esamos teisiškai neprivalomos priemonės pakeitimas arba nauja teisiškai neprivaloma priemonė yra konfidencialūs, ta valstybė narė pateikia pateiktos informacijos santrauką.

Toje santraukoje nurodoma bent ši informacija apie atitinkamą tarpvyriausybinių susitarimų, teisiškai neprivalomą priemonę arba pakeitimą:
 - (a) dalykas;
 - (b) tikslas ir taikymo sritis;
 - (c) trukmė;
 - (d) šalys;
 - (e) informacija apie pagrindines nuostatas.Ši dalis netaikoma informacijai, teikiamai pagal 3 straipsnio 1 ir 2 dalis.
4. Komisija sudaro galimybę visoms kitoms valstybėms narėms elektroniniu būdu susipažinti su 3 dalyje nurodytomis santraukomis.
5. Prašymai laikyti informaciją konfidencialia pagal šį straipsnį neriboja pačios Komisijos prieigos prie konfidencialios informacijos. Komisija užtikrina, kad prieiga prie konfidencialios informacijos būtų suteikiama tik Komisijos tarnyboms, kurioms neabejotinai būtina susipažinti su turima informacija.

9 straipsnis

Valstybių narių veiksmų tarpusavio koordinavimas

Komisija sudaro palankesnes valstybių narių veiksmų tarpusavio koordinavimo sąlygas ir ją skatina, kad būtų galima:

- (a) peržiūrėti pokyčius, susijusius su tarpvyriausybiniiais susitarimais bei teisiškai neprivalomomis priemonėmis, ir siekti Sąjungos išorės santykių energetikos srityje su gamybos, tranzito ir vartojimo šalimis nuoseklumo ir darnos;
- (b) nustatyti bendras problemas, susijusias su tarpvyriausybiniiais susitarimais bei teisiškai neprivalomomis priemonėmis, ir apsvarstyti, kokių tinkamų veiksmų būtų galima imtis toms problemoms spręsti, taip pat atitinkamais atvejais pasiūlyti sprendimų;
- (c) geriausios praktikos ir konsultacijų su valstybėmis narėmis pagrindu parengti neprivalomas standartines nuostatas, kurios, jei būtų taikomos, labai pagerintų būsimų tarpvyriausybinių susitarimų ir teisiškai neprivalomų priemonių atitiktį Sąjungos teisei;
- (d) atitinkamais atvejais padėti rengti daugiašalius tarpvyriausybinius susitarimus ir teisiškai neprivalomas priemones, kurie apima kelias valstybes nares ar visą Sąjungą.

10 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2020 m. sausio 1 d. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonominių ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikia šio sprendimo taikymo ataskaitą.
2. Ataskaitoje visų pirma įvertinama, kiek šiuo sprendimu skatinama tarpvyriausybinių susitarimų bei teisiškai neprivalomų priemonių atitiktis Sąjungos teisei ir valstybių narių veiksmų, susijusių su tarpvyriausybiniiais susitarimais bei teisiškai neprivalomomis priemonėmis, aukšto lygio tarpusavio koordinavimas. Joje taip pat įvertinamas šio sprendimo poveikis valstybių narių deryboms su trečiosiomis šalimis ir tai, ar šio sprendimo taikymo sritis bei jame nustatyta tvarka yra tinkamos.

11 straipsnis

Panaikinimas

Sprendimas Nr. 994/2012/ES panaikinamas.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

13 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Europos Parlamento vardu
Pirmininkas*

*Tarybos vardu
Pirmininkas*